Course outline

หลักสูตร เทคนิคการเขียน Mind Map เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

(High Performance Working by Mind Map Technique)

(หลักสูตร 1 วัน)

โดย

อาจารย์อนุภาพ พันชำนาญ

หลักการและเหตุผล :

แผนที่ความคิด (Mind Map) เป็นแผนผัง ใช้เพื่อแสดงคำหรือแนวความคิดของมนุษย์ที่เชื่อมโยงความคิดต่าง ๆ จากจุดศูนย์กลางเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ระหว่างความคิดหลัก ความคิดรอง และความคิดย่อย ที่สัมพันธ์กัน ส่วนการการพัฒนาประสิทธิภาพ การทำงาน คือ การปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมความสามารถ และทักษะในการทำงานให้ดีขึ้นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ประสิทธิภาพเป็นการใช้ปัจจัยและกระบวนการ ในการดำเนินงาน โดยแบ่งประเภทของประสิทธิภาพ การทำงานได้ 2 ระดับคือ 1) ประสิทธิภาพของบุคคล และ 2) ประสิทธิภาพขององค์กร ทั้งนี้ค่าของประสิทธิภาพ การทำงานสามารถแสดงในรูปแบบเชิงตัวเลข หรือรูปแบบ การบันทึกถึงลักษณะการใช้เงิน วัสดุ คน และเวลาในการปฏิบัติงานอย่างคุ้มค่า ประหยัด ไม่มีการสูญเปล่า เกินความจำเป็น รวมถึงมีการใช้กลยุทธ์หรือเทคนิควิธีการปฏิบัติที่เหมาะสม แผนที่ความคิดถือเป็นเครื่องมือหนึ่ง ที่ช่วยในการจัดระเบียบความคิด ช่วยให้การทำงาน ในด้านต่าง ๆ เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ อีกทั้งเป็น การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของบุคคล และ ประสิทธิภาพการทำงานขององค์กร

Mind Map เป็น เครื่องมือด้านความคิดที่ออกแบบโดยเลียนแบบการทำงานของสมอง ซึ่งเป็นการแสดงผลของ “ภาษาของสมอง” เป็นวิธีเดียวกับที่สมองคิด ใช้ได้ทั้งการนำข้อมูลเข้า (จดบันทึก) และออกจากสมอง (ระดมสมอง แสดงความคิด) ดังนั้นการเข้าใจหลักการทำงานของสมอง รวมทั้งการคิดอย่างเป็นระบบ เมื่อนำมาประยุกต์เข้ากับเครื่องมือ Mind Map ทำให้เกิดเครื่องมือที่ง่ายและสะดวกต่อการแปลความคิดที่อยู่ในสมองออกมาเป็นสิ่งที่สามารถมองเห็นและเข้าใจได้ง่ายขึ้น

การเขียน Mind Map เพื่อประยุกต์ใช้กับการทำงาน หรือการดำเนินชีวิตด้านต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพผู้เขียนควรเข้าใจหลักการคิดต่างๆที่เกี่ยวข้องได้แก่

การคิดเชิงตรรกะ....เพื่อสร้างมุมมองที่เป็นเชิงเหตุผล เกี่ยวข้อง เชื่อมโยง

การคิดเชิงสร้างสรรค์ .... เพื่อสร้างความหลากหลายทางความคิด

การคิดเชิงวิเคราะห์ .... เพื่อมีมุมมองแบบแยกองค์ประกอบ

การคิดเชิงกลยุทธ์ ....เพื่อมีมุมมองเชิงทางเลือก และ จัดลำดับความสำคัญ

หากผู้ปฏิบัติงานได้รับการพัฒนาทักษะการคิดด้านต่างๆ และการเขียนแผนภาพความคิดด้วย Mind Map จะช่วยเพิ่มทักษะการสื่อสาร การนำเสนอ การวางแผนทรัพยากร การแก้ปัญหาและการตัดสินใจได้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจ ในหลักการและวิธีการเขียน Mind Map
2. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้พัฒนาทักษะและกระบวนการคิดแบบองค์รวม การคิดแบบบูรณการ และการคิดอย่างเป็นระบบ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการคิดและการถ่ายทอดโดยใช้ Mind Map
3. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้เรียนรู้และเข้าใจหลักการทำงานทั่วไปของสมองที่นำไปสู่กระบวนการคิด
4. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้เรียนรู้วิธีการระดมสมอง ที่จะทำให้ได้มาซึ่งการคิดบวกอย่างสร้างสรรค์ และการเสริมสร้างทัศนคติที่ดีในการทำงาน จะนำไปพัฒนาองค์กรได้อย่างยั่งยืน ด้วย Mind Map
5. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมสามารถนำเทคนิค เครื่องมือที่ได้เรียนรู้จาก Mind Map ไปประยุกต์ใช้กับการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หัวข้อการอบรม

Module 1 เรียนรู้และเข้าใจหลักการทำงานของสมองและการคิดประเภทต่างๆ

- สำรวจแนวความคิดด้านทักษะการคิดของตัวเอง
- หลักการสำคัญของการเป็นนักคิด
- เข้าใจการทำงานของสมองที่ส่งผลต่อการคิด
- ครบเครื่องเรื่องทักษะการคิด 5 แบบเพื่อจัดการปัญหาอย่างเป็นระบบ
    - การคิดเชิงแก้ปัญหา (Problem Thinking)
    - การคิดเชิงวิเคราะห์ (Analytic Thinking)
    - การคิดเชิงสร้างสรรค์ (Creativity Thinking)
    - การคิดเชิงกลยุทธ์ (Strategic Thinking)
    - การคิดเชิงบูรณการ (Integrated Thinking)
- **Workshop** : กิจกรรมพัฒนาทักษะการคิด

Module 2 หลักการพื้นฐานของการเขียน Mind Map

- Mind Map คืออะไร
- เหตุใดจึงควรใช้ Mind Map
- การเขียน Mind Map ควรมีหลักคิดอย่างไร
- หลักการเขียน Mind Map ได้อย่างมั่นใจ
- ตัวอย่างการเขียน Mind Map ในการทำงานและการดำเนินชีวิตทั่วไป
- ถอดบทเรียนตัวอย่างMind Map เพื่อเข้าใจหลักการเขียนเชิงลึก
- **Workshop :** สร้าง Mind Map ในสไตล์ของตัวเองพร้อมทั้งฝึกถอดบทเรียนการคิดที่ใช้เขียน

Module 3 ประยุกต์ใช้ Mind Map กับการทำงาน

- Mind Map กับการวางแผนเพื่อพิชิตเป้าหมาย
- Mind Map กับการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ
- Mind Map กับการนำเสนอแนวคิด
- Mind Map กับการวางผังบุคลากร
- Mind Map กับการสอนงานและมอบหมายงาน
- **Workshop :** ประยุกต์ใช้ Mind Map กับการการทำงานจริง

Module 4 ประยุกต์ใช้ Mind Map กับการใช้ในชีวิตประจำวัน

- Mind Map กับการสร้างสมดุลชีวิต
- Mind Map กับการช่วยในการจัดระเบียบความคิด ให้สามารถคิดได้ทั้งแบบ คิดกว้าง และคิดลึก – คิดกว้าง คือ คิดออกไปรอบ ๆ ด้าน ไม่เกี่ยวข้องกัน คนละประเด็น คนละเรื่อง
- Mind Map กับช่วยในการจับประเด็นสำคัญ สรุปสาระสำคัญนำมาสื่อสารให้ผู้อื่นสามารถจับต้องเข้าใจ และช่วยเหลือได้
- Mind Map กับการช่วยในการจัดลำดับความสำคัญก่อน หลัง อะไรเป็นเรื่องหลักและอะไรเป็นเรื่องที่แตกย่อยสามารถทำความเข้าใจได้โดยง่าย

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจ ในหลักการและวิธีการเขียน Mind Map
2. ผู้เข้าอบรมได้พัฒนาทักษะและกระบวนการคิดแบบองค์รวม การคิดแบบบูรณการ และการคิดอย่างเป็นระบบ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการคิดและการถ่ายทอดโดยใช้ Mind Map
3. ผู้เข้าอบรมได้เรียนรู้และเข้าใจหลักการทำงานทั่วไปของสมองที่นำไปสู่กระบวนการคิด

4. ผู้เข้าอบรมได้เรียนรู้วิธีการระดมสมอง ที่จะทำให้ได้มาซึ่งการคิดบวกอย่างสร้างสรรค์ และการเสริมสร้างทัศนคติที่ดีในการทำงาน จะนำไปพัฒนาองค์กรได้อย่างยั่งยืน ด้วย Mind Map
5. ผู้เข้าอบรมสามารถนำเทคนิค เครื่องมือที่ได้เรียนรู้จาก Mind Map ไปประยุกต์ใช้กับการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รูปแบบหลักสูตร

1. การบรรยาย 30 %
2. เกมส์ / กิจกรรมกลุ่ม / ฝึกปฏิบัติ Workshop 70%